

STORTINGET

Innst. 335 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Dokument 8:270 S (2025–2026)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentant Siren Julianne Jensen om å etablere et skulpturmuseum i Nasjonalgalleriet

tinget med en tidfestet fremdriftsplan og anbefalt løsning for etablering av et glyptotek (skulpturmuseum) i Nasjonalgalleriet innen utgangen av 2026.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

Til Stortinget

Innledning

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen igangsette en utrednings- og beslutningsprosess med sikte på å etablere et glyptotek (skulpturmuseum) i Nasjonalgalleriet, i tråd med byggets historiske formål og fredningsbestemmelser.
2. Stortinget ber regjeringen pålegge Statsbygg, i samarbeid med Kultur- og likestillingsdepartementet og Nasjonalmuseet, å utarbeide et konseptvalgnotat (KVN) med behovsanalyse og samfunnsøkonomisk analyse for et glyptotek (skulpturmuseum) i Nasjonalgalleriet, inkludert drifts- og finansieringsmodeller (statlig, stiftelsesbasert eller hybrid).
3. Stortinget ber regjeringen sikre at mulighetsstudiene fra Sparebankstiftelsen DNB og Nasjonalmuseet (2020 og 2022) legges til grunn i et arbeid med en utrednings- og beslutningsprosess med sikte på å etablere et glyptotek (skulpturmuseum) i Nasjonalgalleriet, og at relevante høringsinstanser involveres (Riksantikvaren, Oslo kommune, Nasjonalmuseet, kultur- og museumssektoren og fagmiljø for skulptur, arkitektur og konservering).
4. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stor-

Komiteens behandling

Komiteen inviterte til skriftlig høring om representantforslaget, men mottok ingen uttalelser innen fristen 24. april 2026.

Representantforslaget har vært forelagt Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet til uttalelse. Svarbrevet fra statsråd Karianne O. Tung av 4. mai 2026 er vedlagt innstillingen.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Hashim Abdi, lederen Bente Estil, og Benjamin Jakobsen, fra Fremskrittspartiet, Liv Gustavsen, Silje Hjemdal og Morgan Langfeldt, fra Høyre, Haagen Poppe og Tone Wilhelmsen Trøen, fra Sosialistisk Venstreparti, Mirell Høyer-Berntsen, fra Miljøpartiet De Grønne, Siren Julianne Jensen, og fra Kristelig Folkeparti, Jorunn Gleditsch Lossius, viser til at Nasjonalgalleriet er en sentral del av norsk kunst- og kulturhistorie, og at bygningen har kulturhistorisk verdi. Komiteen vil peke på at både samfunnets

behov, museumssektorens utvikling og statens prioriteringer har endret seg betydelig siden bygningen opprinnelig ble oppført.

Komiteen understreker videre at eventuelle nye funksjoner for Nasjonalgalleriet må vurderes opp mot kostnader, driftsmessige konsekvenser, eksisterende kulturtilbud og behovet for god ressursbruk. Det må også tas hensyn til at staten allerede har foretatt betydelige investeringer i museumssektoren gjennom blant annet etableringen av Nasjonalmuseet.

Komiteen legger til grunn at eventuelle videre beslutninger vedrørende Nasjonalgalleriet bør bygge på helhetlige prioriteringer og grundige faglige vurderinger.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, støtter forslagsstillers overordnede mål om at Nasjonalgalleri-bygget skal gis en varig og verdig bruk som er forankret i byggets historie. Flertallet mener at fremtiden til et fredet bygg av denne historiske og symbolske tyngden bør avklares så raskt som mulig. Flertallet viser til at man i forslagene tilsynelatende ber om en utredning, men flertallet merker seg at konklusjonen allerede er gitt. En konseptvalgutredning som er forhåndsbestemt til å handle om ett navngitt konsept, er ikke en reell alternativ vurdering. Flertallet mener statens utredningsinstruks krever at man først identifiserer problemet bredt og deretter vurderer et spekter av tiltak, inkludert nullalternativet, før man binder seg til én løsning. Representantforslaget hopper over dette steget.

Flertallet merker seg at regjeringen allerede har varslet at vurderingen av statens eget behov for eiendommen starter «i nær fremtid». Det er hverken ønskelig eller hensiktsmessig at Stortinget instruerer en parallell prosess som binder konklusjonen på forhånd. På denne bakgrunn støtter flertallet ikke forslagene i saken.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at Nasjonalgalleriet er en fredet monumentalbygning med stor kunsthistorisk og symbolsk verdi, og at det foreligger et tydelig behov for å avklare en varig, publikumsrettet bruk av bygget. Dette medlem viser videre til at bygget opprinnelig var planlagt som et skulpturmuseum (glyptotek), og at dette er godt dokumentert i tidligere mulighetsstudier og fredningsvedtak, som understreker at bygningen fortsatt skal benyttes til kunstformål.

Dette medlem vil understreke at et skulpturmuseum fremstår som en faglig godt begrunnet løsning som både ivaretar byggets historiske formål og gir en tydelig kunstfaglig profil. Samtidig registrerer dette medlem at det har vært reist innvendinger mot å forhåndskonkludere om fremtidig bruk, og mener det er viktig å

legge til rette for en åpen og helhetlig utredning av flere relevante alternativer, der også et skulpturmuseum inngår, for å sikre bredest mulig oppslutning om den videre løsningen.

Dette medlem mener derfor at det bør gjennomføres en strukturert utrednings- og beslutningsprosess som ikke forhåndskonkluderer, men som tydelig inkluderer etablering av et skulpturmuseum som en av løsningene. Formålet må være å sikre en langsiktig, faglig forankret og publikumsrettet bruk av Nasjonalgalleriet.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen igangsette en utrednings- og beslutningsprosess for fremtidig bruk av Nasjonalgalleriet, der etablering av et glyptotek (skulpturmuseum) inngår som et alternativ.»

«Stortinget ber regjeringen pålegge Statsbygg, i samarbeid med Kultur- og likestillingsdepartementet og Nasjonalmuseet, å utarbeide et konseptvalgnotat (KVN) med behovsanalyse og samfunnsøkonomisk analyse for fremtidig bruk av Nasjonalgalleriet, inkludert ulike modeller for organisering og drift.»

«Stortinget ber regjeringen sikre at tidligere mulighetsstudier (2020 og 2022) inngår i grunnlaget for utredningen om fremtidig bruk av Nasjonalgalleriet, og at relevante fagmiljøer og berørte aktører involveres i arbeidet, herunder Riksantikvaren, Oslo kommune, Nasjonalmuseet og relevante kunst- og forskningsmiljøer.»

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en tidfestet fremdriftsplan og anbefalt løsning for fremtidig bruk av Nasjonalgalleriet, innen utgangen av 2026.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen igangsette en utrednings- og beslutningsprosess for fremtidig bruk av Nasjonalgalleriet, der etablering av et glyptotek (skulpturmuseum) inngår som et alternativ.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen pålegge Statsbygg, i samarbeid med Kultur- og likestillingsdepartementet og Nasjonalmuseet, å utarbeide et konseptvalgnotat (KVN) med behovsanalyse og samfunnsøkonomisk analyse for fremtidig bruk av Nasjonalgalleriet, inkludert ulike modeller for organisering og drift.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen sikre at tidligere mulighetsstudier (2020 og 2022) inngår i grunnlaget for utredningen om fremtidig bruk av Nasjonalgalleriet, og at relevante fagmiljøer og berørte aktører involveres i arbeidet, herunder Riksantikvaren, Oslo kommune, Nasjonalmuseet og relevante kunst- og forskningsmiljøer.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en tidfestet fremdriftsplan og anbefalt løsning for fremtidig bruk av Nasjonalgalleriet, innen utgangen av 2026.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og råår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k:

Dokument 8:270 S (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentant Siren Julianne Jensen om å etablere et skulpturmuseum i Nasjonalgalleriet – vedtas ikke.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 21. mai 2026

Bente Estil

leder

Morgan Langfeldt

ordfører

DET KONGELIGE DIGITALISERINGS-
OG FORVALTNINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Familie- og kulturkomiteen på Stortinget

Deres ref

Vår ref

Dato

26/1085-2

4. mai 2026

Dokument 8:270 S (2025-2026) Representantforslag om å etablere et skulpturmuseum i Nasjonalgalleriet - Representantforslag fra stortingsrepresentanten Siren Julianne Jensen

Jeg viser til brev av 10. april 2026, der familie- og kulturkomiteen ber om min uttalelse til representantforslag 270 S (2025–2026) fra stortingsrepresentanten Siren Julianne Jensen om å etablere et skulpturmuseum i Nasjonalgalleriet.

Ingen ønsker at gamle, ærverdige bygninger skal stå tomme. Det er derfor ønskelig å legge til rette for bruk av bygningen. Etter at Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design flyttet ut av Nasjonalgalleriet og Nasjonalmuseet åpnet i 2022, har bygningen vært utleid i kortere perioder, bl.a. til Nordli, KORO, Stiftelsen Oslo Negativ og Stiftelsen Nobels fredssenter. Statsbygg vil også fremover legge til rette for korttidsutleie av arealer i bygget. Planen er å ha på plass nye leietakere før sommeren 2026.

I en periode har bygningen stått tom på grunn av påkrevde tekniske arbeider og avklaring av framtidig løsning for Nationaltheatret. Det er avklart at bygningen ikke blir en del av ny løsning for Nationaltheatret. Statsbygg vurderer nå om det er statlig behov for eiendommen.

I forslaget viser representanten til fredningsvedtaket for Nasjonalgalleriet. Fredningsvedtaket framgår av *Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer*, kapittel 3. *Fredning av Nasjonalgalleriet med forhage*. Fredningsvedtaket inneholder ikke krav om kunstvisning i bygningen, og representantens beskrivelse av fredningsvedtaket er ikke i tråd med bestemmelsene i fredningsforskriften. Fredningsforskriften inneholder ikke bestemmelser om framtidig funksjon eller bruk.

I 2016 ferdigstilte Statsbygg en konseptvalgutredning (KVU) om Tullinløkkaområdet, herunder Nasjonalgalleriet. Konseptvalgutredningen ble i 2017 kvalitetssikret med ekstern kvalitetssikring KS1. Utredningsprosessen vurderte blant annet ulike konsepter for bruk av Nasjonalgalleriet, herunder et alternativ med skulpturmuseum. Statsbygg anbefalte i utredningen et alternativ basert på at Historisk museum bruker Nasjonalgalleriet, som del av konseptet «byuniversitet». Både konseptvalgutredningen og kvalitetssikringsrapporten inneholder samfunnsøkonomisk analyse av ulike alternativer, herunder skulpturmuseum.

I Sparebankstiftelsens mulighetsstudie (2020 og 2022) om bruk av Nasjonalgalleriet ble skulpturmuseum vurdert som en av mange idéer for bruk av deler av bygningen. Et eventuelt bruk for skulpturer gjaldt et begrenset areal i første etasje. Utredningen synliggjør at det finnes idéer om mulig bruk av bygningen, men det er ikke basert på et klart definert behov hos en eksisterende virksomhet.

Tilstandsanalyse og kostnader

I 2023 gjennomførte Statsbygg en tilstandsanalyse av Nasjonalgalleriet. Tilstandsanalysen viser at bygningen inneholder helse- og miljøfarlige stoffer, inkludert asbest, bly, sink og diverse kjølemedier. Istandsetting av bygget utløser krav om ivaretagelse av antikvariske verdier, både innvendig og utvendig, grunnet verne- og fredningsbestemmelser. Miljøsanering vil være nødvendig ved oppussing eller rehabilitering. I tillegg har bygget behov for nye tekniske anlegg, nye heiser og tiltak på tak og fasader. En helhetlig rehabilitering av bygningen tilpasset antikvariske krav er estimert av Statsbygg til 700 mill. kroner, i 2023-kroner. Brukerbehov kommer i tillegg. Dette er betydelig høyere kostnader enn det som er lagt til grunn i Sparebankstiftelsens mulighetsstudie. Et ev. skulpturmuseum vil derfor ha betydelige investeringskostnader.

Vurdering om behov

Når det gjelder vurdering av behov for et skulpturmuseum, har jeg innhentet følgende kommentar fra kultur- og likestillingsministeren:

Med nybygget på Vestbanen er Nasjonalmuseet blitt til Nordens største kunstmuseum. Her viser museet gjenstander fra skulptursamlingen både i egne saler, og som en integrert del av andre faste og temporære utstillinger, hvor publikum møter et samspill mellom billedkunst, kunsthåndverk, design og skulptur.

Det har de siste årene blitt utredet og vurdert ulike planer for bruk av Nasjonalgalleriet, herunder skulpturmuseum. Det er uklart hvilken rolle et eventuelt nytt skulpturmuseum skal fylle, men det ville kreve omfattende investering og satsing. Regjeringen har i 2025 orientert Stortinget om at Nasjonalgalleriet ikke kan være en del av Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design uten ny totalreovering, jf. Meld. 4 St. (2025-2026).

Spørsmålet om videre bruk av Nasjonalgalleriet har vært utredet gjennom ulike prosesser de siste årene, og forslag om skulpturmuseum har vært del av dette utredningsarbeidet. Oppdatert informasjon fra Statsbygg om bygningens tilstand og estimerte

rehabiliteringskostnader har vist at det vil være svært kostbart å etablere et skulpturmuseum i Nasjonalgalleriet. Det har fram til nå ikke vært mulig å finne brukere av Nasjonalgalleriet som kan betale en kostnadsdekkende husleie for hele Nasjonalgalleriet. Dette gjelder også skulpturmuseum.

Jeg anbefaler på denne bakgrunn å avvente den pågående prosessen med å identifisere om det er statlig behov for Nasjonalgalleriet og at representantens forslag ikke utredes ytterligere.

Med hilsen

Karianne Oldernes Tung

